

Egy papír- és kartonárucikket gyártó vállalat pályázatának értékelése

FARKAS D. ZSUZSA¹ – JUHOS ANITA² – SÁNTA ANITA³ – SZŐLŐSI TÍMEA⁴ – TÓTH ORSOLYA⁵ – VÁRADI RÉKA⁶ – NAGY ÁGNES⁷

Jelen tanulmány célja egy Szektoriális Operációs Program – Gazdasági Versenyképesség Növelése 2007–2013 típusú projekt értékelése. A projekt célja a vállalat klienseinek magasabb szintű elégedettségének elérése, és általános célja a vállalat termelékenységének növelése. A projekt várható hatásainak elemzésére használt módszer az ex ante értékelés. Az ex ante értékelés öt meghatározó problémája: relevancia, hatásosság, hatékonyság, hasznosság és időtállóság, melyek meghatározó feltételek egy projekt értékelése során. Ugyanakkor nem elhanyagolandó a projekt pénzügyi életképességének a vizsgálata sem.

Kulcsszavak: projektértékelés, ex ante értékelés, pályázat, program, beruházás, termelékenység, költségek, relevancia, hatásosság, hatékonyság, hasznosság, időtállóság, NPV, IRR, ROS.

Kód: H43, O39

A vállalat bemutatása

A KOMENCO Kft. 2005-ben alakult Bencze Tibor kezdeményezésére. Saját ötletének szüleménye, hogy különböző reklámanyagok gyártásával, különösen műanyag reklámanyagok gyártásával foglalkozzon a vállalat. A román piacon ezen reklámanyagok kereslete megnőtt, mivel

¹ Mesteris hallgató, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

² Mesteris hallgató, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

³ Mesteris hallgató, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

⁴ Mesteris hallgató, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

⁵ Mesteris hallgató, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

⁶ Mesteris hallgató, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

⁷ PhD, Egyetemi docens, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

a cégek elkezdtek alkalmazni a különféle marketingstratégiákat. Kezdetől fogva folyamatos volt a fejlődés, mind gazdasági, mind technológiai szempontból. A vállalat fő tevékenysége a Papír és karton árucikkek gyártása, az 1729-es CAEN kód alapján. A társaság másodlagos tevékenysége: Más nyomdai tevékenységek, a 1812-es CAEN kód alapján.

A pályázat típusa: Szektoriális Operációs Program – Gazdasági Versenyképesség Növelése 2007–2013, I Prioritási Tengely – Innovatív és ökohatékony gyártási rendszer, D1.1.-es fő beavatkozási rendszer – Termelő beruházások és felkészülés a piaci versenyre a vállalkozások területén, különösképpen a kis- és középvállalkozások részére.

Jelen program a termelő ágazat megerősítését és korszerűsítését támogatja materiális és immateriális javak által.

A támogatás értéke: 1075 000 RON-ig.

A pályázó vállalat támogatási kritériumai:

Pályázó támogatási kritériumai				
	Besorolás	Alkalmazottak száma	Forgalom	Eszközök összesen
Mikro	X	0–9	0–2 mil. €	0–2 mil. €
Kis	✓	10–49	2–10 mil. €	2–10 mil. €
Közép	✓	50–249	10–50 mil. €	10–43 mil. €
Nagy	X	>250	> 50 mil. €	> 43 mil. €
Helyi önkormányzat – APL	X			
Kormányzati nonprofit szervezet	X			

Finanszírozási feltételek		
Finanszírozás intenzitása	Kisvállalatok	70%
	Középvállalatok	60%
	Bukarest Ilfov régió	Mínusz 10%
Támogatás értéke	0–1 075 000 RON	

A pályázónak egyidejűleg teljesítenie kell a következő feltételeket:

1. Törvényszerűen folytatta azt a gazdasági tevékenységét, amely megfelel a pályázati felhívásnak, előző pénzügyi évben, beleértve a jelenlegi pénzügyi évet is.

2. Nyereséget vagy működési nyereséget realizált a támogatási kérelem benyújtási előtti pénzügyi évben (csatolni kell a Kereskedelmi Kamarához benyújtott pénzügyi mérleget, eredménykimutatást és annak mellékleteit).

3. Egyetlen gazdasági tevékenységre kér támogatást, csak termelő tevékenységre lehet támogatást kérni.

4. Nem felel meg a következő kritériumoknak:

a) Fizetéseképtelen a 85/2006-os törvény előírásainak megfelelően.

b) Csődeljárás vagy felszámolás van folyamatban; vagy az üzleti tevékenységét felfüggesztették; vagy a hitelezőkkel való megállapodás tárgyát képezi; vagy a törvény által meghatározott hasonló helyzetben van.

c) Bírósági eljárás tárgyát képezi a fent említett pontok egyikében.

d) Az állami tartozási kötelezettsége nem haladhatja meg az összes esedékes kötelezettség 1/12-ed részét az elmúlt 12 hónapban és/vagy az összes esedékes kötelezettség 1/6-od részét az utolsó fél évben.

e) Súlyos törvénytelenséget követett el a közbeszerzési eljáráskor vagy egy másik Európai Bizottság által támogatott pályázat keretén belül.

f) Nem hajtotta végre egy állami támogatás visszafizetését, a Versenytanács és az Európai Bizottság döntése alapján.

A beruházás végrehajtási ideje:

A beruházás végrehajtási ideje nem haladhatja meg az 1 évet a támogatási szerződés aláírását követően, azon pályázatok esetében, amelyek nem tartalmazzak építkezést és/vagy felújítást. Azon pályázatok, melyek tartalmazzak építkezést és/vagy felújítást, a beruházás végrehajtási ideje maximum 2 év.

A projekt céljainak bemutatása

Jelen befektetés fő célja a Komenco Kft. klienseinek magasabb szintű elégedettségének elérése. A projekt sikeres végrehajtása esetében szélesebb termékkínálat fog tartalmazni a kínálat, megnő a tényleges termelés volumene, és ugyanakkor megnő az eladott termékek minősége is.

I. ELSZÁMOLHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:
1. Új termelési helyiség létrehozása – lehet üzem, szakasz.
2. Meglévő termelési telep kapacitásának bővítése, növelése.
3. Meglévő termelés diverzifikációja új termék, szolgáltatás létrehozásával.
4. A termelési telep felújítása, ideértve a termelési tevékenység megváltoztatását is (pl.: korszerűsítés, berendezések korszerűsítése, high-tech eszközök és berendezések vásárlása, a gyártási folyamat automatizálása vagy gépesítése, új gyártási folyamat bevezetése). Környezetvédelmi berendezések, hulladék-újrahasznosító berendezések, szennyvíztisztító berendezések vásárlása, az előző alponthoz kapcsolódóan.
5. Immateriális javak megvásárlása, mint például szoftverek, szabadalmi jogok, licenzek, know-how-ok, illetve nem szabadalmazott tevékenységek.
6. Tanácsadás és szakképzés, amelyek szorosan kapcsolódnak a fent említett tevékenységekhez és beruházásokhoz.

I. ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK:
1. Földterület beszerzése (a teljes elszámolható költségek max. 10%-a).
2. Épülettel és szereléssel kapcsolatos költségek – kizárólag termeléssel kapcsolatosan (a teljes elszámolható költségek max. 50%-a), mint: 2.1. Épület vásárlása, lízing kizárva, 2.2. Épület építése és korszerűsítése.
3. Befektetett eszközök és leltári eszközök vásárlása: 3.1. Gépek és eszközök vásárlása – lízing kizárva, 3.2. Olyan járművek beszerzése, amelyek elengedhetetlenek a termelési ciklus működéséhez (kizárólag F és B CAEN kódok számára).
4. Immateriális javak vásárlása – lízing kizárva. 4.1. Számítógépes alkalmazások. 4.2. Szabadalmak, licencek és know-how, szabadalmazott műsza-

ki megoldások, beleértve azon szoftvereket is, amelyek kapcsolódnak a gyártási tevékenységekhez.

5. Tanácsadási szolgáltatások:

a) tanulmányok és dokumentáció előkészítése, amelyek szükségesek a beruházáshoz (topográfiai és geológiai felmérések);

b) műszaki tanulmányok előkészítése, technikai engedélyekhez szükséges dokumentáció előkészítése, dokumentáció előkészítése a közüzemi hálózatokhoz való kapcsolódáshoz szükséges engedélyekhez (víz, csatorna, elektromos áram, gáz stb.);

c) üzleti terv, előmegvalósíthatósági és megvalósíthatósági tanulmányok;

d) a tervezési és építkezési engedélyhez szükséges dokumentáció előkészítése;

e) a projekt környezetre való hatásának felmérését szolgáló dokumentumok előkészítése és a negatív hatások kiküszöbölésére használt módok kidolgozása;

f) műszaki tanácsadás, feltételezve, hogy szükséges a beruházás megvalósításához,

g) menedzsment és projekt-beruházási tanácsadás;

h) tanácsadás az immateriális javak, szoftverek, szabadalmak, licenck, know-how vagy nem szabadalmaztatott műszaki megoldások.

6. Szakképzés az alkalmazottak számára.

NEM ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

Áruszállító eszközök, járművek és más járművek, amelyek nem kapcsolódnak a termelési ciklushoz.

Nem beiktatható járművek, akkor is, ha azok kapcsolódnak a termelési ciklushoz és megfelelnek a C kategóriájú CAEN kódoknak – felolgozóipar

Raktárak, irodák, mosdók, öltözők, étkezők stb. építése vagy felújítása.

Eszközök szállítási költségei, vámköltségek, csomagolás, üzembehelyezés.

A jelenlegi körülmények között minden vállalatnak szüksége van újításokra és innovációkra, az új és hatékony eszközökbe való befektetés szükséges annak a cégnek a számára, amely fejlődni és fejleszteni akar. Többnyire a gazdasági válság, amelynek tanúi vagyunk, szükségeltet egy ilyen természetű beruházást, mivel ezáltal plusz likviditást viszünk a pénzügyi piacra.

Így ezen alapok lehívásakor a cél olyan eszközvásárlás, amely elősegíti az árbevétel jelentős növekedését, ami viszont a hatékonyság növekedésén alapul, valamint azon, hogy lecsökken a reklámtermékek előállítási ideje.

E projekt általános célja a vállalat versenyképességének és termelékenységének megnövelése, biztosítva a fenntartható fejlődés, illetve az esélyegyenlőség elveit. Ebben az összefüggésben e projekt végrehajtásával kívánják elérni a vállalat tevékenységének fejlesztését, mégpedig a költségek csökkentése által, valamint a forgalom növelésével.

Általános cél: a vállalat termelékenységének növelése.

A termelékenység egyenlő a termelt gazdasági javak és az elkészítésükben felhasznált termelési tényezők hányadával.

A vállalatra meghatározott termelékenység növekvő szintje jelenti a hatékonyság növekedését, valamint ugyanakkora volumenű termelési tényezők felhasználásával még nagyobb hatás elérését. A termelékenység növelésében több tényező vesz részt, amelyek csoportosítva vannak a vállalat azon céljainak megfelelően, amelyeket ezen projekt segítségével szeretne elérni.

Specifikus tényezők:

1. A partnereinknek kínált termékskála bővítése, főleg új termékeknek a jelenlegi kínálatba való bevezetésével, amelyek jobban megfelelnek a vállalati partnerek igényeinek.

2. A rendelések rövidebb perióduson belül való teljesítése, azáltal, hogy nagyobb kapacitású és nagyobb végrehajtási sebességgel rendelkező gépeket használnak.

3. A termelési folyamat költségeinek csökkentése azáltal, hogy csökkentik a rebutukat, az elkészített mintákat, valamint bizonyos

alapanyagok és anyagok fogyasztását, amelyek a termeléshez szükségesek.

4. A termeléshez használt vízmennyiség csökkentése (a nyomtatásnál használt sziták mosására oldószereket használnak, melyekre nem lesz több szükség a flatbed digitális nyomtató megvétele után, hiszen ennek segítségével direkt lehet nyomtatni lemezre, fára, műanyagra, üvegre, és nem szükségeseltetik több sablon készítése).

5. A forgalom növekedése 12%-kal a beruházás karbantartási időszakának a végére.

6. A nyereség növekedése 15%-kal a beruházás karbantartási időszakának a végére.

Ahogy a jelen dokumentumban is látható, a Komenco Kft. mindig vigyáz arra, hogyan szervezi meg a tevékenységét, különösen a részt vevő emberi tényezők javára. A tevékenység típusa igen fáradtságos kézi munkát igényel, illetve olyan területen szerzett ismereteket, amelyen még nincsenek jó praktikák.

Annak érdekében, hogy a célok elérését leellenőrizzék, a következő vizsgálható mutatók lesznek használva:

- Az első év termelése után az 1762 589 lejes forgalom elérése.
- Az első év termelése után az 329 509 lejes nyereség elérése.
- A jelenleg meglévő munkahelyek fenntartása mind a projekt megvalósítási időszaka alatt, mind a 3 évig vissza nem térítendő finanszírozás lejárta után.

- A kliensportfólió bővítése nemzeti szinten.

Feltételezések, amelyek a jelen terv alapját képezték:

- A reklámozási anyagok keresletének moderált növekedése.
- Az alapanyagok és a felhasznált anyagok árai relatív konstans szinten maradnak.

- Az érintett területen nem várható lényegesebb jogszabályi változtatás.

- A vállalat humán- és pénzerőforrásai bevonhatóak a termelési folyamat fejlesztési, modernizálási és hatékonyságjavítási projekt teljesítésébe.

Jelen projekt hozzá kíván járulni a Gazdasági Versenyképesség

Növelése 2007–2013 Ágazati Program általános céljának eléréséhez, amely magába foglalja a romániai vállalkozások termelékenységének növelését, biztosítva a fenntartható fejlődés elveit, és csökkentve a hiányosságokat az európai uniós termelékenységgel szemben, hogy ily módon Románia 2015-ig elérje az EU átlagos termelékenységi szintjének az 55%-át.

Formai követelmények ellenőrzése

Támogatási kérelemhez csatolt dokumentumok listája:

• **Jogosultsági nyilatkozat:** tartalmazza a vállalatadminisztrátor személyi adatait, valamint azt, hogy a vállalat teljesíti a pályázat által előírt kritériumokat, amelyeket az „Egyidejűleg teljesíteni kell a következő feltételeket” cím alatt soroltunk fel. E dokumentumot el kell látni az adminisztrátor aláírásával és a vállalat pecsétjével.

A szóban forgó pályázó vállalat helyesen töltötte ki a csatolmányt, megfelel minden kért kritériumnak, valamint ellátta a vállalat pecsétjével és az adminisztrátor aláírásával.

• **Kötelezettségvállalási nyilatkozat:** tartalmazza a vállalatadminisztrátor személyi adatait, valamint azt, hogy vállalja kötelezettségeit, mint például:

- az önrész felvállalása,
- a nem elszámolható költségek kifizetése,
- nem idegenítheti el, nem adhatja bérbe a pályázat keretein belül megvásárolt eszközöket 3 évig a beruházás befejezte után stb.

A pályázó vállalat kötelezte magát a fent említett kötelezettségek betartására, mivel pecséttel és aláírással látta el a kötelezettségvállalási nyilatkozatot.

• **Saját felelősségi nyilatkozat:** tartalmazza az adminisztrátor személyi adatait, teljesíti a pályázati feltételeket. A jogosultsági nyilatkozat és a saját felelősségi nyilatkozat közötti különbség az, hogy a saját felelősségi nyilatkozat tartalmazza azt, hogy a pályázandó fél támogatást nyert vagy nem állami támogatásból, illetve ugyanezen program keretein belül az utóbbi 3 évben.

E nyilatkozat helyesen van kitöltve, mivel nem nyert támogatást

sem állami támogatásokból, sem ezen program keretein belül, illetve azért, mert el van látva aláírással és vállalati pecséttel.

• **Üzleti terv:** tartalmaznia kell a tartalomjegyzéket, vezetői összefoglalót, az üzletág bemutatását, a vállalkozás általános bemutatását, termékek és szolgáltatások bemutatását, marketingtervet, működési tervet, a pályázat általános és specifikus céljait, a vezetőség és szervezet felépítését, pénzügyi tervet.

A vállalat üzleti terve megfelel az elvárt kritériumoknak, tartalmazza a fenn említett pontokat.

• **Finanszírozási kérelem tartalomjegyzéke**

• **A menedzsmentcsapat önéletrajzai**

A pályázat adminisztrációs szempontból megfelel az elvárt követelményeknek, minden okmány csatolva van, a pályázat minden lapja közepén van lepecsételve és jobb sarokban aláírva.

Az ex-ante értékelés meghatározó problémái

Az ex-ante értékelésnek öt meghatározó problémája van:

- relevancia,
- hatásosság,
- hatékonyság,
- hasznosság,
- időtállóság.

A **relevancia** a meghatározott célok és létező társadalmi-gazdasági problémák közötti összefüggéseket értékeli ki, melyeket a beavatkozásnak meg kell oldania. A beruházás általános és specifikus célkitűzései teljes mértékben megfelelnek a Szektoriális Operációs Program I. Prioritási Tengelyének és a D1.1.-es fő beavatkozási rendszer általános és specifikus célkitűzéseinek. A projekt általános célja a vállalat termelékenységének növelése.

A **hatásosság** a már elvégzett feladatokat az eredetileg tervezett feladatokkal hasonlítja össze. Ezen kritérium vizsgálatához nem áll rendelkezésünkre elegendő információ, mivel a beruházás megvalósítása még folyamatban van, azonban megemlíthetjük, hogy a pályázat sikeres elbírálása már egy megvalósított célkitűzés.

A **hatékonyság** a felhasznált outputok, eredmények, hatások és inputok százalékát veszi figyelembe. A vállalat forgalomnövekedését figyelembe véve a beruházás megvalósítása nélkül 2% a beruházás megvalósításával számolva ez az érték első évben 3%, ezt követően pedig 4%-ra tehető. A pénzügyi előrejelzések alapján a beruházás pozitív hatással van a vállalatra nézve, mivel növekedni fog az üzleti forgalma, és ezt a növekedést fenn tudja tartani.

A **hasznosság** ellenőrzi, hogy egy beavatkozás által elért hatás megfelel-e a társadalom igényeinek és a megoldandó társadalmi-gazdasági problémáknak, de nem veszi figyelembe az illető beavatkozás kitűzött céljainak való megfelelést. A társadalmi-gazdasági problémák egyike a munkanélküliség. Ezen beruházás megvalósítása maga után vonja a meglévő munkahelyek (25) három évig való megtartását. Ezáltal a beruházás 25 családnak biztosít megélhetést. Egy másik pozitív hatás, amelyet a beruházás kifejt a helyi társadalomra, az a helyi adókhoz való nagyobb mértékű hozzájárulás.

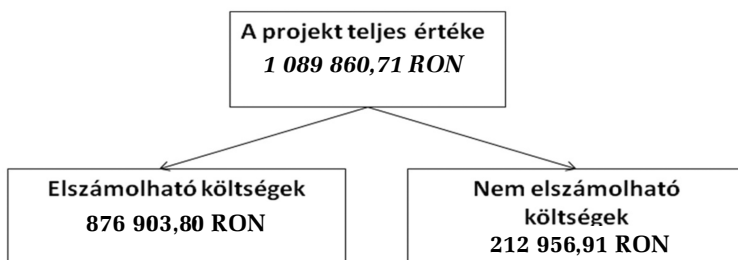
Az **időtállóság** segítségével megállapítható, hogy az illető beavatkozás finanszírozásának leállítása után a program hatásai közepes vagy hosszú időtartamra szólnak-e. A beruházás finanszírozásának leállítása után, a pénzügyi mutatók alapján, hozzávetőleg 10 évig fenntartható a beruházás, amiből kikövetkeztethetjük, hogy a program hatásai közepes időtartamra szólnak.

Technikai és pénzügyi kritériumok kiértékelése

A következőkben a projekt pénzügyi kereteit tekintjük át. Ez magába foglalja a projekt teljes értékének meghatározását, a finanszírozás és önrész, valamint a leírható és le nem írható költségek meghatározását. Az alábbi séma összefoglalja a költségek csoportosítását.

Az 1. ábrán látható, hogy a projekt teljes értéke 1 089 860,71 RON. Ez magába foglalja az elszámolható és nem elszámolható költségeket. Elszámolható költségek a vásárolt gépek áfa nélküli értéke, valamint egy egyszeri tanácsadási szolgáltatás. Nem elszámoltatható költség a gépek és tanácsadás áfája, valamint a reklámköltség.

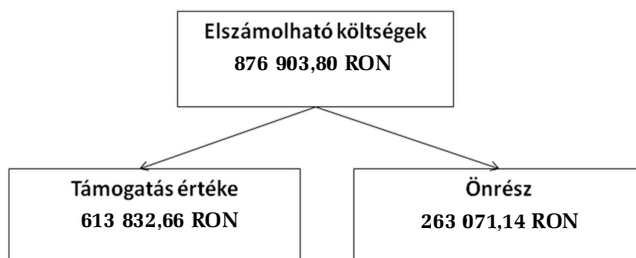
A 2. ábrán látható, hogy milyen mértékű támogatásban részesült a vállalat. Az elszámolható költségek 70%-át kapta meg vissza nem térí-

Forrás: saját szerkesztés.

1. ábra. A projekt költségei

endő támogatásként, míg 30%-át saját részből finanszírozza. Továbbá saját részből finanszírozza a nem elszámolható költségeket is.

Forrás: saját szerkesztés.

2. ábra. A támogatás és az önrész értéke

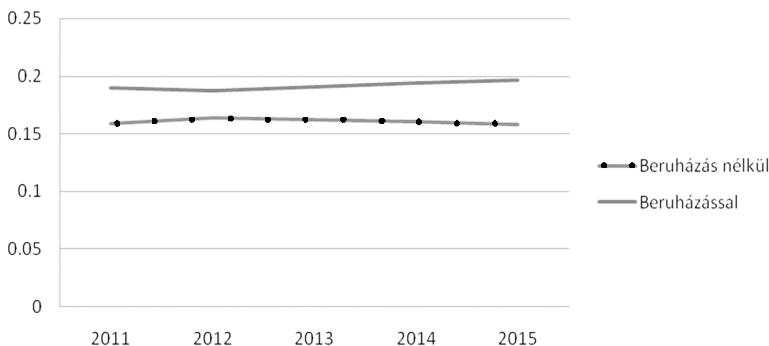
Ahhoz, hogy a projektet áthatóan tudjuk értékelni, meg kell vizsgálnunk a beruházás nettó jelenértékét, illetve belső megtérülési rátáját. A nettó jelenérték vizsgálatához szükség van a jövőbeli pénzáramlások becslésére, mely értékeket az alábbi táblázat tartalmazza.

1. táblázat: A vállalat jövőbeli pénzáramlásai

	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év	6. év
CF beruházás nélkül	287 935	324 656	322 742	320 450	317 740	314 576
CF beruházással	155 759	474 499	480 870	503 738	511 218	535 938

A számításához használt diszkont faktor 5%, a beruházás maradványértéke 511,641 RON, és az ezekből számított NPV=7,096 RON. A projekt belső megtérülési rátája 5%, ami megfelel annak a követelménynek, miszerint az IRR 0% és 13% között kell legyen.

Az alábbi grafikonon látható az árbevétel-arányos eredmény (ROS) alakulása 2011–2015 között, a beruházás megvalósításával, illetve anélkül. A ROS alakulása ebben az összehasonlító táblázatban alátámasztja a beruházás relevanciáját és a hatásosságát. Látható, hogy míg a beruházás megvalósítása nélkül az előrejelzett periódusban a mutató értéke csökkenő tendenciát mutat, addig a beruházás hatására a tendencia növekvő. Emellett megfigyelhetjük, hogy a mutató értékei is nagyobbak abban az esetben, ha a beruházás megvalósításra kerül.

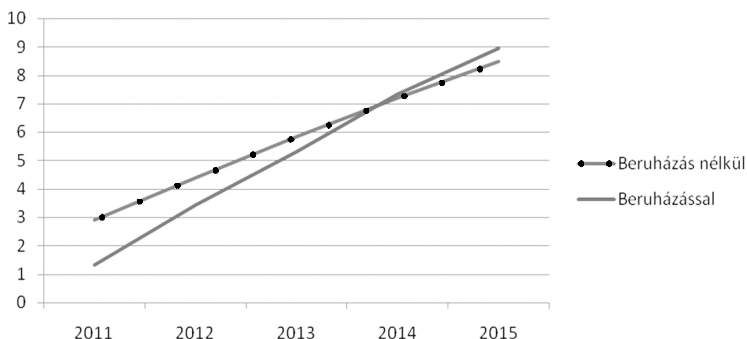

Forrás: saját szerkesztés az előrejelzések alapján.

3. ábra. Az árbevétel-arányos eredmény alakulása
2011–2015 között

A következő grafikon bemutatja a vállalat pénzhányad mutatójának alakulását a következő 5 évben. A pénzhányad mutató adja meg, hogy a vállalat mennyire képes a pénzeszközeiből finanszírozni rövid lejáratú kötelezettségeit. A grafikon egyértelműen alátámasztja a projekt hatékonyságát, hiszen beruházással a mutató értéke magasabb, mint beruházás nélkül.

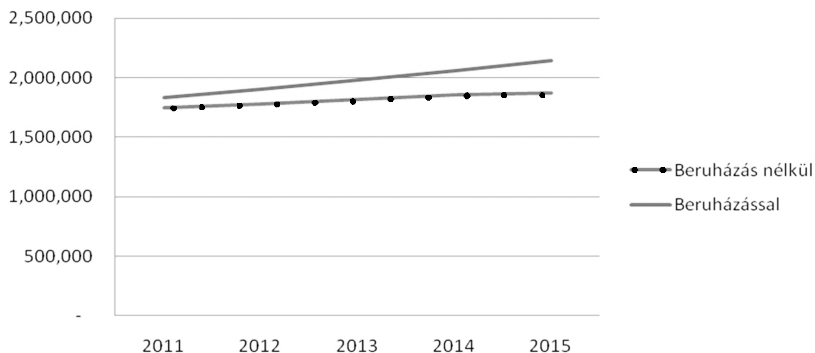
Ahhoz, hogy a projekt eredményességét megállapíthassuk, elengedhetetlen az árbevétel alakulásának vizsgálata. Az alábbi összehasonlító

Forrás: saját szerkesztés az előrejelzések alapján.

4. ábra. A pénzhányad mutató alakulása 2011–2015 között

grafikonon jól látható, hogy bár a beruházás megvalósításától függetlenül, az előrejelzések alapján az árbevétel növekedni fog, de nagyobb mértékű növekedés várható a projekt megvalósítása esetén.

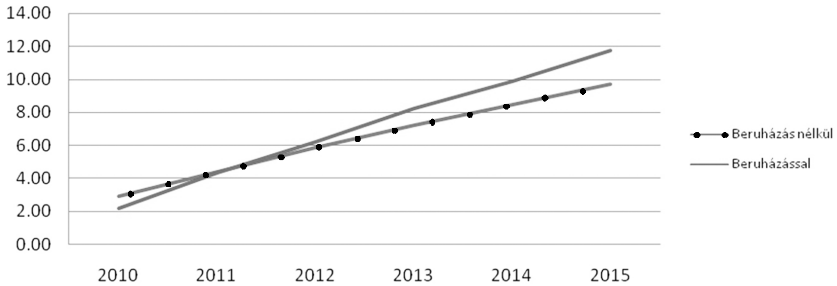

Forrás: saját szerkesztés az előrejelzések alapján

5. ábra. Az árbevétel alakulása 2011–2020 között

A pénzügyi mutatószámok vizsgálatánál nem maradhat ki a likviditási mutató sem, melynek előrejelzett alakulását szemlélteti a 6. ábra. A vállalat likviditási rátája mindkét scenárió esetén magas, tehát a hitelezői biztosak lehetnek abban, hogy képes lesz a kötelezettségeit teljesíteni. A vizsgált periódusban a várakozások növekedést mutat-

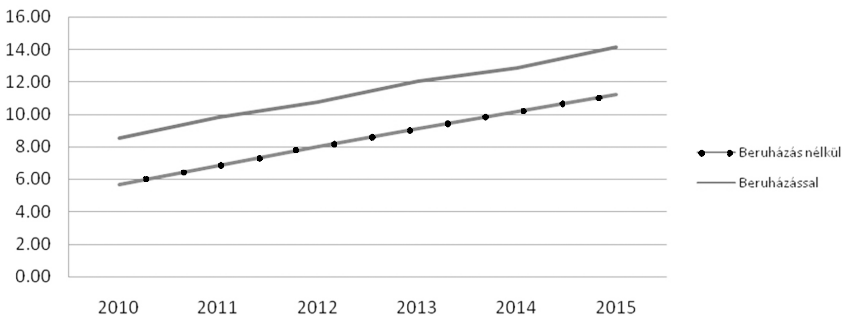
nak, de ez a növekedés nagyobb mértéket ölt a beruházás megvalósításával.

Forrás: saját szerkesztés az előrejelzések alapján.

6. ábra. A likviditási mutató alakulása 2010–2015 között

A pénzügyi kritériumok értékelésénél a következő lépés a fizetőképességi ráta vizsgálata, amelynek alapján megállapítható, hogy a vállalat az összes eszközének értékesítésével tudná-e finanszírozni az összes felhalmozott kötelezettségét. Látható a grafikonon, hogy a beruházással is és beruházás nélkül is növekszik ennek a mutatónak az értéke a vizsgált periódusban, de a növekedés nagyobb mértékű abban az esetben, ha a vállalat megvalósítja a beruházást.

Forrás: saját szerkesztés az előrejelzések alapján.

7. ábra. A fizetőképességi ráta alakulása 2011–2015 között

Összefoglaló

Az értékelés záró lépéseként elkészítettük az értékelési jelentést, melyet terjedelme miatt a következőkben néhány mondatban foglalunk össze. Ex-ante értékelés során a relevancia kritériuma kerül előtérbe. Az általunk végzett értékelés során a relevancia kritériuma 35 pontos részarányt képvisel az összesen odaítélhető 100 pontból. A 35 pont természetesen a maximálisan odaítélhető pontszám, ebből a projekt 20 pontot ért el. A hatékonyság kritériuma 31 pontos részarányt képvisel, ezen esetben a projekt megkapta a 31 maximálisan elérhető pontszámot. Ez azzal magyarázható, hogy mind a projekt költségvetése, mind az üzleti terv gondosan kidolgozott és reális célokat tartalmaz. Ami a többi kritériumot illeti, a fenntarthatóság a maximális 12 pontot kapta. Összességében a projekt a 100 pontból 77 pontot kapott. Ez a pontszám azt jelenti, hogy a projekt életképes és megvalósításra alkalmas, céljai relevánsak és összhangban vannak a *Szektoriális Operációs Program – Gazdasági Versenyképesség Növelése 2007–2013* támogatási program céljaival.

Irodalomjegyzék

Boardman, A. E., Greenberg, D. H. 2004. *Analiza cost-beneficiu*. Editura ARC.

European Commission 2002b. *Guide to cost-benefit analysis of investment projects*. Luxembourg, Office for Official Publications of the European Communities.

Nagy Á. 2011. *Projektértékelés, projektellenőrzés*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Rossi P. H. – Freeman H. E. – Lipsey M. W. 1999. *Evaluation. A systematic approach*. Sage publications, 6th edition.

*** Az Európai Unió honlapja

http://ec.europa.eu/dgs/information_society/evaluation/data/pdf/lib_master/eur_budg_guide_ex_ante.pdf

*** www.apdrp.ro

*** <http://amposcce.minind.ro/>
